

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională)

nr. 316 din 06.11.2024, lec. II

În conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a fost sesizată spre dezbateră în fond cu proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), înregistrat în Parlament cu nr. 316 din 06 noiembrie 2024.

Potrivit prevederilor art. 49¹ din Regulamentul Parlamentului a fost anunțată demararea consultărilor publice pe marginea acestui proiect, fiind publicat anunțul corespunzător pe pagina web a Parlamentului, cu organizarea ședințe în grupuri de lucru pentru definitivarea acestuia.

În cadrul pregătirii acestuia pentru dezbateră în a doua lectură, la ședința Comisiei au fost examinate amendamentele, propunerile și obiecțiile înaintate rezultatele cărora sânt expuse în sinteză care este parte componentă a prezentului raport.

Proiectul care se anexează la raportul dat este redactat urmare reieșind din propunerile și obiecțiile acceptate.

În concluzie, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în rezultatul examinării proiectului respectiv în ședința sa din 27 noiembrie 2024 a propus cu votul majorității membrilor comisiei adoptarea proiectului de către Parlament.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

L E G E

**pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară
în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului
de Acțiune Financiară Internațională)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 2 alin. (1) pct. 3, lit. (a), (b) și (c), art. 3 pct. 7, art. 18a alin. (2), art. 30 alin. (3), (5), (6), art. 31 alin. (1)–(5), (9), art. 38 alin. (2), art. 61 alin. (3) din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 141/73 din 5 iunie 2015, nr. CELEX: 32015L0849, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.

Art. I. – La articolul 14 din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 14–15, art. 52), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum este definit în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”.

Art. II. – Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66–75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2074, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Fiducia se constituie prin contract de fiducie, prin declarație unilaterală de constituire a fiduciei, prin testament, iar în cazurile expres prevăzute de lege, prin act administrativ sau hotărâre judecătorească. În toate cazurile, fiducia se consideră constituită în momentul înregistrării acesteia în registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, care este creat, gestionat și actualizat de către Serviciul Fiscal de Stat. Modul de creare, gestionare și actualizare a registrului fiduciilor și construcțiilor juridice similare se stabilește de Guvern.”

2. La articolul 2079 alineatul (1), în partea introductivă, după cuvintele „prevăzute de lege” se introduc cuvintele „într-un alt registru decât registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare”.

Art. III. – Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (1) se completează cu litera c²) cu următorul cuprins:

„c²) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni;”.

2. Articolul 33:

la alineatul (1):

litera i³) va avea următorul cuprins:

„i³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, țara de reședință, cetățenia, detalii privind interesele generatoare de beneficii deținute, astfel cum este prevăzut în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”

alineatul se completează cu litera v) cu următorul cuprins:

„v) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni.”

alineatul (2) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi,

astfel cum este definit în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”.

Art. IV. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 263, alineatele (5) și (8) se abrogă.

2. La articolul 263², în dispoziție, textul „și al/ai organizațiilor necomerciale” se substituie cu textul „, al/ai fiduciilor și al/ai construcțiilor juridice fiduciilor, neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivă, precum și lipsa desemnării persoanei responsabile fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele privind beneficiarul efectiv”.

3. Codul se completează cu articolul 263⁴ cu următorul cuprins:

„Articolul 263⁴. Prezentarea informației neveridice, incomplete sau incorecte la înregistrarea de stat

Prezentarea de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare a unor date neveridice, incomplete sau incorecte, necesare la înregistrarea constituirii, la modificarea în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și din Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări,

se sancționează cu amendă de la 300 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei fizice/persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

4. La articolul 402 alineatul (1), după textul „art. 263, 263²,” se introduce textul „263⁴,”.

Art. V. – La articolul 10 din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224–233, art. 445), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se completează cu litera n¹) cu următorul cuprins:

„n¹) aprobă procedura de verificare a respectării de către mediatori a obligațiilor ce le revin în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și supraveghează respectarea de către mediatori a acestor obligații;”.

Art. VI. – Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58–66, art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, după noțiunea „furnizor de servicii privind activele virtuale” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți – orice persoană care prestează unor terți, cu titlu profesional, oricare dintre următoarele servicii:

- a) constituirea de societăți sau de alte persoane juridice;
- b) exercitarea funcției de director sau de secretar al unei societăți, de partener în cadrul unei asocieri sau a unei funcții similare legate de alte persoane juridice ori organizarea ca o altă persoană să exercite astfel de funcții;
- c) furnizarea unui sediu social, a unei adrese comerciale, poștale sau administrative și a oricăror altor servicii conexe pentru o societate, o asociere sau orice altă persoană juridică sau construcție juridică;
- d) exercitarea funcției de fiduciar în cadrul unei fiducii exprese sau a unei funcții similare în cadrul unei construcții juridice similare ori organizarea ca o altă persoană să exercite astfel de funcții;
- e) exercitarea funcției de acționar pe seama unei persoane alta decât o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau al unor standarde internaționale echivalente ori organizarea ca o altă persoană să exercite o astfel de funcție.”

2. Articolul 4:

la alineatul (1):

litera j) va avea următorul cuprins:

„j) avocații, notarii, administratorii autorizați, executorii judecătorești, mediatorii și alți liber profesioniști, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, a valorilor mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de valori mobiliare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți, constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care participă, în numele sau pentru clienții lor, în orice operațiune cu caracter financiar

ori vizând bunuri imobile, crearea, funcționarea sau administrarea de fiducii, societăți, fundații sau structuri similare;”

alineatul se completează cu litera q) cu următorul cuprins:

„q) furnizorii de servicii pentru fiducii sau societăți.”

la alineatul (2), textul „cel târziu până la data de 5 a lunii următoare de gestiune” se substituie cu textul „în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data la care informațiile au fost obținute”.

3. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) în cazul organizatorilor jocurilor de noroc, în momentul colectării câștigurilor, la cumpărarea sau schimbarea de jetoane, în momentul punerii unei mize atunci când efectuează tranzacții în valoare de cel puțin 40 000 de lei, indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele;”.

4. La articolul 5²:

alineatele (3)–(5) vor avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care, în cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții, entitățile raportoare constată neconcordanță între informațiile privind beneficiarul efectiv disponibile în Registrul de stat al unităților de drept și în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare și informațiile privind beneficiarul efectiv prezentate de către client, acestea informează, în termen de 5 zile lucrătoare, Serviciul Fiscal de Stat și Agenția Servicii Publice. În acest caz, entitățile raportoare sunt obligate să nu efectueze nicio activitate sau tranzacție, inclusiv printr-un cont de plăți, să nu stabilească nicio relație de afaceri ori să înceteze o relație de afaceri existentă și să solicite imediat clientului actualizarea datelor privind beneficiarul efectiv la organul înregistrării de stat și la Serviciul Fiscal de Stat.

(4) În baza informațiilor transmise de entitățile raportoare, în termen de 5 zile lucrătoare, Agenția Servicii Publice efectuează o notare în Registrul de stat al unităților de drept, iar Serviciul Fiscal de Stat – în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, cu privire la existența unei neconcordanțe. După soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat radiază, în termen de 5 zile lucrătoare, notarea din registrele respective.

(5) Până la soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat nu efectuează nicio înregistrare în Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare referitoare

la modificarea actelor de constituire ale persoanei juridice, ale întreprinzătorului individual, ale organizației necomerciale și, respectiv, ale fiduciei și ale construcției juridice similare, precum și referitoare la modificarea datelor înscrise în Registrul de stat, la reorganizarea sau la radierea entităților respective.”

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul de stat al unităților de drept și Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare și de soluționare a neconcordanțelor se aprobă prin:

a) ordin al directorului Agenției Servicii Publice – pentru Registrul de stat al unităților de drept;

b) ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat – pentru Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare.

(7) În măsura în care este posibil, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat realizează procedura menționată la alin. (6) în mod similar. Orice modificare a procedurii de către unul dintre cele două organe se realizează după o consultare prealabilă cu celălalt organ, precum și cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.”

5. La articolul 8²:

denumirea articolului se completează cu cuvintele „și de instituțiile competente ale Uniunii Europene”;

în cuprinsul articolului, după cuvântul „GAFI” se introduc cuvintele „și de instituțiile competente ale Uniunii Europene”.

6. Articolul 9:

se completează cu alineatele (2²), (2³), (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(2²) Serviciul stochează datele cu caracter personal obținute în conformitate cu art. 4 alin. (2) pentru o perioadă de 5 ani de la data la care datele au fost obținute. La expirarea perioadei respective, aceste date cu caracter personal se șterg.

(2³) Perioada de păstrare poate fi prelungită o singură dată, cu o perioadă ce nu poate depăși 3 ani, în cazul în care:

a) a fost efectuată o evaluare detaliată a necesității și a proporționalității prelungirii, care justifică păstrarea informației în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului; sau

b) a fost efectuată o evaluare detaliată a necesității și a proporționalității prelungirii, care justifică păstrarea informației pentru asigurarea unor controale în

ceea ce privește obligația de declarare a numerarului în conformitate cu Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.”

„(5) La expirarea perioadei de păstrare menționate la alin. (1) și (2), entitățile raportoare șterg datele cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2¹).

(6) La expirarea perioadei de păstrare menționate la alin. (1) și (2), Serviciul Fiscal de Stat radiază datele cu caracter personal din Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2¹).”

7. Articolul 12 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoanele fizice expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii în condiții de siguranță, dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apărării drepturilor lor, dreptul să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.”

8. La articolul 14:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Organul înregistrării de stat verifică, înregistrează, ține evidența și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, ai întreprinzătorilor individuali, cu excepția instituțiilor/autorităților publice, a întreprinderilor de stat și municipale, a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, la înregistrarea constituirii lor, la înregistrarea modificărilor în datele înscrise privind beneficiarii efectivi în Registrul de stat al unităților de drept, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Serviciul Fiscal de Stat verifică, înregistrează, menține și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai fiduciilor și ai construcțiilor juridice similare la înregistrarea constituirii lor, la înregistrarea modificărilor contractului de fiducie/contractului prin care se instituie construcția juridică similară sau ale altor acte juridice în baza cărora fiduciarul/construcția juridică similară a fost instituită, la modificarea părților, a masei patrimoniale fiduciare și la anularea lor.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciarul sau persoanele care dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta, să prezinte organului înregistrării de stat și, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat, în partea ce ține de fiducii și construcții juridice similare, informația cu privire la beneficiarul efectiv în termen de 30 de zile de la intervenirea modificării datelor acestuia.”

articolul se completează cu alineatele (2¹)–(2³) cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informației cu privire la datele privind beneficiarul efectiv.

(2²) Fiduciarul/fiduciarul sau persoanele care dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare, prevăzute la art. 5² alin. (2), comunică statutul pe care îl dețin și furnizează entităților raportoare informațiile respective atunci când, în calitatea lor de fiduciar sau persoane ce dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare, stabilesc o relație de afaceri sau efectuează o tranzacție ocazională în conformitate cu art. 5.

(2³) Fiduciarul/fiduciarul și persoanele care dețin o poziție echivalentă în cadrul unei construcții juridice similare, care sunt rezidenți în Republica Moldova sau care administrează o fiducie sau construcție juridică similară în Republica Moldova sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la identitatea părților fiduciei sau ale construcției juridice similare, astfel cum este prevăzut la art. 5² alin. (2) pct. 2). În cazul în care părțile fiduciei sau ale construcției juridice similare sunt persoane juridice, fiducii sau construcții juridice similare, fiduciarul/fiduciarul și persoanele care dețin o poziție echivalentă în cadrul unei construcții juridice similare sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate privind înregistrarea de stat și beneficiarii lor efectivi în conformitate cu prezenta lege.”

alineatele (3) și (3¹) vor avea următorul cuprins:

„(3) Este interzisă înregistrarea persoanelor juridice, a întreprinzătorilor individuali, a fiduciilor și a construcțiilor juridice similare în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.

(3¹) Beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, ai întreprinzătorilor individuali, ai fiduciilor și ai construcțiilor juridice similare înregistrate în Republica Moldova, inclusiv care dețin acțiuni, drepturi de vot, cote sociale sau exercită controlul prin alte mijloace, au obligația să furnizeze acestor persoane juridice, întreprinzători individuali, fiduciarului/fiduciarilor sau persoanelor ce dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare toate informațiile necesare pentru a se conforma obligațiilor stabilite la alin. (2).”

la alineatul (9), cuvintele „Autoritatea competentă” se substituie cu cuvintele „Organul înregistrării de stat”;

la alineatul (11), cuvântul „pertinente” se exclude;

articolul se completează cu alineatele (20¹) și (20²) cu următorul cuprins:

„(20¹) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice trebuie să permită identificarea automatizată, promptă, a tuturor persoanelor fizice sau juridice care dețin sau controlează conturi de plăți, conturi bancare identificate prin codul IBAN și casete de siguranță.

(20²) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1) pentru conturile de plăți și bancare:

a) titularul contului: denumirea (în cazul persoanelor juridice), numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul, țara de reședință, cetățenia clientului și/sau a persoanei împuternicite;

b) beneficiarul efectiv: numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, țara de reședință, cetățenia, detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute;

c) codul IBAN, data deschiderii și închiderii contului, filiala/sucursala băncii sau a prestatorului de servicii de plată nebankare;

2) pentru casetele de siguranță: denumirea/numele și prenumele clientului și/sau al persoanei împuternicite, numărul de identificare de stat, domiciliul, țara de reședință, numele și prenumele, numărul de identificare de stat al beneficiarului efectiv, țara de proveniență a beneficiarului efectiv, data încheierii contractului cu banca privind prestarea serviciului de păstrare în casete de siguranță, termenul contractului încheiat între bancă și deponent, filiala/sucursala băncii care prestează serviciul de păstrare în casete de siguranță.”

alineatul (21) va avea următorul cuprins:

„(21) Serviciul Fiscal de Stat creează, gestionează și actualizează Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, care trebuie să conțină inclusiv

informațiile privind beneficiarul efectiv al fiduciilor și construcțiilor juridice similare conform art. 5² alin. (2) pct. 2).”

articolul se completează cu alineatul (22) cu următorul cuprins:

„(22) Accesul la informația din registrele prevăzute la alin. (1), (20) și (21) este asigurat, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal:

a) Serviciului, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organelor de drept;

b) entităților raportoare, atunci când aplică măsurile de precauție privind clientul;

c) oricărei persoane fizice sau juridice care demonstrează un interes legitim;

d) oricărei persoane fizice sau juridice care înaintează o cerere scrisă în ceea ce privește o fiducie sau o construcție juridică similară, care deține o participație, care asigură controlul în orice entitate corporativă sau altă entitate juridică, altele decât cele menționate la art. 5² alin. (2) pct. 1), 3) și 4), în mod direct sau indirect, inclusiv prin acțiuni la purtător sau prin control exercitat prin alte mijloace.”

9. La articolul 15:

alineatul (1):

se completează cu litera f¹) cu următorul cuprins:

„f¹) Consiliul de Mediere – pentru mediatorii prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. j);”

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) Serviciul – pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. h), k), m), n), o) și q).”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Serviciul poate efectua monitorizarea și verificarea respectării prevederilor prezentei legi de către toate entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1).”

10. La articolul 17 alineatul (1), după cuvintele „canale protejate de comunicare” se introduc cuvintele „și cu promptitudine”.

11. La articolul 18, alineatul (7) se abrogă.

12. La articolul 21, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Funcția de director al Serviciului și cea de director adjunct al Serviciului sunt funcții de demnitate publică, reglementate de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.”

13. La articolul 22 alineatul (1) litera h), cuvântul „aparaturii” se exclude.

14. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Articolul 23. Personalul Serviciului

„(1) Personalul Serviciului este constituit din persoane cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special, funcționari publici și personal contractual.

(2) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special sunt reglementate de prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.

Raporturile de serviciu/muncă ale funcționarilor publici/personalului contractual sunt reglementate de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și de Codul muncii.

(3) Concursul pentru numirea în funcție în cadrul Serviciului se organizează potrivit unui regulament aprobat prin ordinul directorului Serviciului.”

15. La articolul 24 alineatul (1), cuvântul „aparaturii” se exclude.

16. La articolul 25, în denumirea articolului și la alineatul (1), cuvântul „aparaturii” se exclude.

17. La articolul 34 alineatul (11), litera e) se abrogă.

18. La articolul 35 alineatul (2) litera e) liniuța a doua, textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

19. La articolul 36, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Acțiunile prevăzute de prezenta lege, care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, constituie o activitate care servește unui interes public în conformitate cu art. 2 alin. (2) lit. d), cu art. 5 alin. (5) lit. d) și cu art. 32 alin. (5) lit. g) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.”

Art. VII. – Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 142–146, art. 260), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, textele „lit. a), c)–g), i) și p)” și „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

2. La articolul 10 alineatul (4), cuvântul „Procedura” se substituie cu cuvântul „Vizita”.

3. La articolul 26 alineatul (2) litera b), textul „, sau care are un grad înalt de prejudiciabilitate” se exclude.

4. La articolul 40 alineatul (1), cuvintele „nu mai mult” se substituie cu cuvintele „nu mai puțin”.

Art. VIII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta și va aproba actele normative necesare executării prevederilor prezentei legi.

(3) Entitățile prevăzute la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce actele lor normative în concordanță cu aceasta.

(4) Entitățile prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Agenția Servicii Publice, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor adopta documentele de politici interne în concordanță cu prezenta lege.

(5) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară, în termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor desemna persoana responsabilă prevăzută la art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

(6) Persoanele responsabile din cadrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare constituite până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor asigura înregistrarea acestora în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională)

Nr. 316 din 06.11.2024

Nr. crt.	Autorul și conținutul amendamentului/propunerii/obiecției	Note (opinia Ministerului Justiției)	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4
	AMENDAMENTE DEPUTAȚI: L. CARP		
1.	<p>La articolul III al proiectului de lege se propune excluderea pct. 6, referitor la completarea art. 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu un alineat nou (alin. (4¹)).</p> <p>Argumentare: Prezentul amendament, propus la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (<i>implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională</i>) (IL nr. 316 din 2024), urmărește să asigure excluderea unor prevederi din proiect care se pot adeveri a fi inflexibile în contextul implementării practice și care se referă la modalitatea de interacțiune dintre organul înregistrării de stat vizat de Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Agenția Servicii Publice), pe de o parte, și Serviciul Fiscal de Stat (în calitate de agent constatatator pe marginea noii contravenții ce se propune a fi consacrată în Codul contravențional - Prezentarea informației neveridice, incomplete sau incorecte la înregistrarea de stat (art. 263⁴)), pe de altă parte. Modalitatea abstractă de atribuire către Agenție a sarcinii de identificare a eventualelor încălcări care s-ar încadra în această contravenție nouă, fără oferirea unor repere suplimentare suficiente pentru ca angajații Agenției să poată distinge cu claritate distincția dintre cele trei tipuri de acțiuni distincte, precum și termenul relativ restrâns pentru comunicarea acestor informații către Serviciul Fiscal de Stat ar putea afecta eficiența aplicării în practică a acestor prevederi din proiect (și, corelativ, a celor referitoare la noua contravenție ce se propune a fi consacrată prin proiect). În contextul dat, ca o alternativă mai oportună, se propune excluderea prevederii respective din proiect, iar mecanismul de cooperare dintre Agenția Servicii Publice și</p>	Se acceptă	Se acceptă

	Serviciul Fiscal de Stat în legătură cu constatarea contravenției noi s-ar putea stabili în baza unor acorduri interinstituționale încheiate în acest sens.		
2.	<p>La articolul V din proiect, din cuprinsul pct. 1 (modificări propuse pentru art. 3 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului) se propune excluderea definiției legale pentru noțiunea de „interes legitim de serviciu”.</p> <p>Corelativ acestei intervenții, tot la articolul V din proiect, în cadrul pct. 8 (modificările propuse pentru art. 14 din Legea nr. 308/2017) la alineatul nou ce se propune a fi introdus în articol (alin. (22)) în cadrul literei c) noțiunea de „interes legitim de serviciu” se propune a fi substituită cu noțiunea de „interes legitim”.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Prin intermediul amendamentului dat la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (IL nr. 316 din 2024) se sugerează excluderea definiției legale pentru noțiunea de „interes legitim de serviciu” ce se propune a fi inclusă în cuprinsul Legii nr. 308/2017.</p> <p>Propunerea dată se bazează pe faptul că definiția propusă în proiect aparent consacră un sens mai restrâns al acestei noțiuni decât cel avut în vedere în cadrul reglementărilor UE relevante (<i>Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE și Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849</i>), ceea ce ar putea duce la concluzia cu privire la transpunerea parțial neconformă a acestor acte comunitare în cadrul normativ intern. Cu toate că Directivele menționate nu conțin o definiție expresă a noțiunii de „interes legitim” (spre deosebire de proiectul național de modificare a legislației), din cuprinsul unor paragrafe a acestor Directive poate fi dedus cu suficientă claritate că legiuitorul european atribuie acestei noțiuni sensuri mai extinse (a se vedea în acest sens §42 din Directiva (UE) 2018/843: „(42) Statele membre ar trebui să definească interesul legitim, atât ca un concept general, cât și drept criteriu de acces la informațiile privind beneficiarii reali în dreptul lor intern. În special, definițiile respective nu ar trebui să restrângă noțiunea de interes legitim la situațiile procedurilor juridice sau administrative în desfășurare și ar trebui să permită să se țină seama de</p>	Se acceptă	Se acceptă

	<p>activitatea de prevenție în domeniul combaterii spălării banilor și al luptei împotriva finanțării terorismului și a infracțiunilor principale asociate, realizată de organizații neguvernamentale și de jurnaliști de investigație, după caz. De îndată ce registrele beneficiarilor reali ale statelor membre sunt interconectate, ar trebui să se acorde acces atât național, cât și transfrontalier la registrul fiecărui stat membru, pe baza definiției noțiunii de interes legitim a statului membru în care informațiile privind beneficiarii reali ai fiduciei sau ai unei construcții juridice similare au fost înregistrate în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, în temeiul unei decizii luate de autoritățile competente din statul membru respectiv. În ceea ce privește registrele beneficiarilor reali din statele membre, ar trebui să fie posibil ca statele membre să instituie căi de atac împotriva deciziilor care acordă sau refuză accesul la informațiile privind beneficiarii reali. Pentru a asigura o înregistrare și un schimb de informații coerente și eficiente, statele membre ar trebui să se asigure că autoritatea lor responsabilă de registrul creat pentru informațiile privind beneficiarii reali ai fiduciilor și ai construcțiilor juridice similare cooperează cu omologii săi din alte state membre, făcând schimb de informații în ceea ce privește fiduciile și construcțiile juridice similare reglementate de legislația unui stat membru și administrate într-un alt stat membru.”).</p>		
3.	<p>Articolul II din proiect (modificări propuse în cuprinsul Codului civil) se propune a fi redat într-o redacție nouă, după cum urmează: „Art. II. – Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 2074, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Fiducia se constituie prin contract de fiducie, prin declarație unilaterală de constituire a fiduciei, prin testament, iar în cazurile expres prevăzute de lege, prin act administrativ sau hotărâre judecătorească. În toate cazurile, fiducia se consideră constituită în momentul înregistrării acesteia în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, care este creat, gestionat și actualizat de către Serviciul Fiscal de Stat. Modul de creare, gestionare și actualizare a Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare se stabilește de Guvern.”; 2. Articolul 2079, după cuvintele „prevăzute de lege” se completează cu textul „într-un alt registru decât Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, prevăzut la art. 2074 alin. (1)”. În corelație cu aceste intervenții, ținându-se cont de faptul că fiducia, în conformitate cu prevederile art. 2074 din Codul civil, poate fi constituită prin contract de fiducie, prin</p>	Se acceptă	Se acceptă

declarație unilaterală de constituire a fiduciei, prin testament (iar în cazurile expres prevăzute de lege, și prin act administrativ sau hotărâre judecătorească), se propune și o ajustare în cuprinsul articolului V, pct. 8 din proiect (ce vizează modificări propuse la art. 14 din Legea nr. 308/2017). Astfel, în cuprinsul alineatului (1¹), cu care se propune a fi completat art. 14 din lege, se sugerează a fi introduse după cuvintele „contractului prin care se instituie construcția juridică similară fiduciei” și cuvintele „sau a altor acte juridice în baza cărora fiducia/construcția juridică similară fiduciei a fost instituită”.

Tot în legătură cu aceste modificări ale cadrului normativ în materie de înregistrare a fiduciilor, se propune ca articolul VII din proiect (dispozițiile finale și tranzitorii) să fie completat cu un alineat suplimentar, care va reglementa obligația fiduciilor deja constituite la data intrării în vigoare a prevederilor din proiect de a se înregistra în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare:

„(4) Persoanele responsabile din cadrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, constituite până la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor asigura înregistrarea acestora în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”.

Argumentare:

Prezentul amendament, propus la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională*) (IL nr. 316 din 2024), urmărește să asigure o formulă perfecționată a prevederilor ce se propun a fi introduse în cuprinsul Codului civil și prin care se urmărește a se consacra obligația legală de înregistrare a fiduciilor în Registrul fiduciilor (și construcțiilor juridice similare – după adoptarea redenumirii acestui registru, propusă prin proiect), prevăzut deja de Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Redacția propusă a modificărilor în cuprinsul Codului civil are meritul de a evidenția mai clar faptul că nicio fiducie (indiferent de actul juridic în baza căruia aceasta se constituie) nu se va considera constituită și nu va produce efecte juridice până în momentul în care aceasta nu va fi înregistrată în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare (care, în acest sens, va deveni un registru de publicitate cu caracter constitutiv pentru fiducii și construcțiile juridice similare fiduciilor).

Totodată, se va clarifica faptul că prevederile existente deja în cuprinsul art. 2079 din Codul civil vor viza alte registre de publicitate decât Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare (setul de documente necesare de depus pentru înregistrarea la acesta din urmă fiind prevăzut în acte normative speciale).

4.	<p>Se propune o schimbare a paradigmei propuse prin proiect cu referire la evidența beneficiarilor efectivi a persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, precum și a gospodăriilor țărănești, prin operarea următoarelor modificări în cuprinsul proiectului:</p> <p>a) la articolul I din proiect (modificări în cuprinsul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) se propune excluderea prevederii de la lit. d²).</p> <p>b) la articolul III din proiect (modificarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali) se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la pct. 1, de exclus prevederea privind completarea art. 7 alin. (1) din Legea nr. 220/2007 cu litera g); - excluderea pct. 2, 3 și 4 din proiect (modificări în cuprinsul art. 17, 18 și 28 din Legea nr. 220/2007); - la pct. 5, de exclus prevederea privind completarea art. 33 alin. (1) din Legea nr. 220/2007 cu litera i⁴) și a alin. (2) a aceluiași articol cu litera c²). <p>c) la articolul IV din proiect (modificarea Codului contravențional), pct. 2 se propune de expus într-o redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„2. La articolul 263², cuvintele „organizațiilor necomerciale” se substituie cu textul „fiduciilor și a construcțiilor juridice similare fiduciilor, neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, precum și lipsa desemnării persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele privind beneficiarul efectiv”;</p> <p>d) la articolul V din proiect (modificarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului) se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la pct. 8, alin. (2¹), cu care se propune a fi completat art. 14 din Legea nr. 308/2017, se sugerează a fi expus în următoarea redacție: <p>„(2¹) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informației cu privire la datele privind beneficiarul efectiv.”.</p> <p>e) la articolul VII din proiect (dispozițiile finale și tranzitorii), se propune excluderea cuvintelor „și înregistrează informațiile despre aceasta” din cuprinsul alin. (3), precum și excluderea integrală a alin. (4).</p> <p>Argumentare: Prin intermediul amendamentului dat la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (IL nr. 316 din 2024)</p>	Se acceptă	Se acceptă
----	---	------------	------------

	<p>se propune o regândire a conceptului de evidență a datelor privind beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, precum și a gospodăriilor țărănești prin intermediul desemnării unei persoane fizice rezidente responsabile de furnizarea/actualizarea acestor informații și a înregistrării acesteia în registrele de publicitate de stat – Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare (soluția propusă în proiect).</p> <p>Reieșind din considerentul că Directivele UE în materie de combatere a spălării banilor nu impun în mod expres obligativitatea înregistrării și expunerii publice a datelor cu referire la o persoană fizică rezidentă care ar fi responsabilă de furnizarea/actualizarea informației privind beneficiarul efectiv (ci doar necesitatea desemnării unei asemenea persoane de către orice subiect obligat să evidențieze beneficiarii săi efectivi), precum și ținând cont de faptul că impunerea unei asemenea obligații pentru toate persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești, fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor va necesita înregistrarea și actualizarea datelor cu referire la persoană fizică rezidentă desemnată, ceea ce constituie o povară administrativă suplimentară, ce va genera inevitabil costuri adiționale pentru mediul de afaceri și sectorul asociativ, se consideră mai rezonabil ca la momentul actual prin intermediul prezentului proiect de lege să fie instituită doar obligația pentru toate aceste entități de a-și desemna o persoană fizică rezidentă care ar fi responsabilă de furnizarea/actualizarea informației privind beneficiarul efectiv, fără ca aceasta să fie înregistrată în registrele de stat.</p> <p>Corelativ acestei propuneri, pentru a se consolida garanțiile implementării eficiente în practică a acestei obligații de desemnare a persoanei responsabile, se propune o intervenție suplimentară în Codul contravențional (tot în cadrul art. 263² din Cod), prin intermediul căreia se va asigura și sancționarea lipsei desemnării persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele privind beneficiarul efectiv.</p>		
5.	<p>La articolul V din proiect (modificarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), pct. 8 se propune a fi completat cu o prevedere suplimentară, prin care art. 14 din Legea nr. 308/2017 ar fi completat cu alin. (2³), cu următorul cuprins:</p> <p>„(2³) Fiduciarul/fiduciarii sau persoanele care dețin o poziție echivalentă în cadrul unei construcții juridice similare fiduciei, care sunt rezidenți în Republica Moldova sau care administrează o fiducie sau construcție juridică similară în Republica Moldova sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la</p>	Se acceptă	Se acceptă

	<p>identitatea părților fiduciei sau construcției juridice similare fiduciei, după cum este prevăzut la art. 5² alin. (2) pct. 2. În cazul în care părțile fiduciei sau a construcției juridice similare fiduciei sunt persoane juridice, fiducii sau construcții juridice similare fiduciiilor, fiduciarul/fiduciarul sau persoanele care dețin o poziție echivalentă în cadrul unei construcții juridice similare fiduciei sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate privind înregistrarea de stat și beneficiarii lor efectivi, în conformitate cu prezenta lege.”.</p> <p>Tot în contextul modificărilor propuse pentru art. 14 din Legea nr. 308/2017 se sugerează ca în redacția nouă propusă pentru alin. (2) prin intermediul proiectului de lege cuvintele „fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciiilor” să fie substituite cu cuvintele „fiduciarul sau persoanele care dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare fiduciiilor”, pentru a se asigura o transpunere mai fidelă a prevederilor art. 31 alin. (1) din Directiva UE nr. 2015/849.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Prin intermediul amendamentului dat la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (IL nr. 316 din 2024) se propune realizarea unei completări a proiectului cu prevederi ce sunt necesare în vederea asigurării transpunerii criteriului 25.4 din Recomandarea 25 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională. Este necesar a se menționa că experții Moneyval au semnalat această deficiență care urmează a fi remediată prin includerea acestei prevederi în proiectul de lege propus.</p>		
6.	<p>La articolul V din proiect (modificarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), pct. 19, unde se propune modificări în cuprinsul art. 36 alin. (2) din lege, venim cu sugestia ca alin. (2) să fie redat într-o redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„(2) Acțiunile prevăzute de prezenta lege, care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, constituie o activitate care servește unui interes public în conformitate cu art. 2 alin. (2) lit. d), art. 5 alin. (5) lit. d) și art. 32 alin. (5) lit. g) din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.”.</p> <p>Argumentare:</p> <p>Prin intermediul amendamentului se propune o redacție alternativă mai cuprinzătoare a art. 36 alin. (2) din Legea nr. 308/2017, ce va consacra fără echivoc faptul că prelucrarea datelor cu caracter personal în scopurile vizate de legislația privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului reprezintă o activitate care servește unui interes public și care, în consecință, justifică aplicarea regimului juridic</p>	Se acceptă	Se acceptă

	<p>special consacrat în acest sens de Legea nr. nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Menționăm că cerința consacrării exprese a acestui fapt în legislația internă derivă din prevederile art. 43 a Directivei UE nr. 2015/849.</p>		
7.	<p>La articolul V din proiect (modificarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), pct. 2, unde se propune modificări în cuprinsul art. 4 alin. (1) din lege, pentru clarificare și evitarea unor posibile ambiguități în aplicarea cadrului legal național, venim cu sugestia ca modificarea propusă pentru lit. j) să fie redată într-o redacție nouă, după cum urmează: „litera j), după cuvintele „executorii judecătorești” se completează cu textul „, mediatorii”, cuvintele „pentru constituirea” se substituie cu cuvântul „constituirea”, iar cuvintele „instrumente financiare” se substituie cu cuvintele „valori mobiliare”;</p>	Se acceptă	Se acceptă
8.	<p>La articolul V din proiect (modificarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), pct. 9, unde se propune modificări în cuprinsul art. 15 alin. (1) din lege, venim cu sugestia completării alin. (1) cu o literă suplimentară – f¹), cu următorul cuprins: „f¹) Consiliul de Mediere – pentru mediatorii prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. j);” Corelativ acestei intervenții, se propune completarea proiectului de lege cu un articol nou, care ar viza operarea unor modificări în cuprinsul Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere, după cum urmează: „Art. V. – Articolul 10 alineatul (1) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 445), se completează cu litera n¹), cu următorul cuprins: „n¹) aprobă procedura de verificare a respectării de către mediatorii a obligațiilor ce le revin în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și supraveghează respectarea de către mediatorii a obligațiilor ce le revin în conformitate cu această lege;”.</p> <p>Argumentare: Prezentul amendament, propus la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (IL nr. 316 din 2024), urmărește să asigure o racordare suplimentară a prevederilor Legii nr. 308/2017 la intervenția propusă prin proiect, ce prevede o completare a cercului de entități raportoare cu o nouă categorie – mediatorii (completarea art. 4 alin. (1) lit. j) din lege).</p>	Se acceptă	Se acceptă

	Astfel, în contextul în care fiecare reprezentant al profesiilor juridice, care este și entitate raportoare conform art. 4 alin. (1) lit. j) din lege, are consacrat organul său profesional în calitate de organ cu funcții de supraveghere a entității raportoare, se propune ca și pentru categoria nouă inclusă – mediatorii să fie stabilit în calitate de organ cu funcții de supraveghere – Consiliul de Mediere, statutul căruia este reglementat la art. 9 din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere.		
	PROPUNERI CENTRUL DE ANALIZA ȘI PREVENIRE A CORUPȚIEI (CAPC), NR. 316 DIN 06.11.2024:		
9.	<p><u>Art. III pct. 2 și pct. 3 din proiect (art. 17 și art. 18 din Legea nr. 220/2017)</u></p> <p>Problematika normelor citate consistă în aceea că, fiind încadrate în articolele corespunzătoare, vor obliga persoanele juridice să depună actele de identitate ale persoanelor fizice la organul înregistrării de stat. Astfel, pentru înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, precum și pentru înregistrarea suspendării sau reluării activității persoanei juridice, persoana juridică va depune la organul înregistrării de stat actele oficiale nominalizate în proiect. Acțiunea de a depune un document sau, altfel spus, de a preda un document unei entități publice (în special un act de identitate) nu se încadrează în spiritul normelor modificate. Având în vedere contextul relațiilor sociale reglementate de Legea nr. 220/2007 și de proiect, înțelegem că persoanele juridice trebuie să depună copiile actelor nominalizate în proiect și să le prezinte în original pentru confirmarea autenticității. Prin urmare, proiectul instituie o obligație excesivă în sarcina persoanelor juridice, care pe de o parte, ar putea fi interpretată neuniform în practică, iar pe de altă parte, ar constitui o sursă de divergențe și neînțelegeri între entitățile private și cele publice, care în final pot determina influențe necorespunzătoare, comportamente subiective și chiar abuzive etc.</p> <p>Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive. Costuri exagerate în raport cu beneficiul public. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p> <p>RECOMANDARE: Se va reglementa obligația persoanelor juridice de a depune copia actelor oficiale și de a prezenta actele oficiale în original pentru confirmarea corespunderii copiilor.</p>	Se acceptă prin excluderea prevederilor respective din proiectul de lege.	Se acceptă
10.	Art. III pct. 6 din proiect (art. 37 din Legea nr. 220/2017)	Se acceptă prin excluderea prevederilor respective din proiectul de lege.	Se acceptă

	<p>Prin intermediul normei prenotate se împuternicește organul înregistrării de stat de a constata anumite situații de fapt (ex.: prezentarea unor date neveridice) și să informeze Serviciul Fiscal de Stat să întreprindă măsuri pentru tragerea la răspundere juridică a celor responsabili. Obiecția consistă în faptul că nu organul înregistrării de stat dar Serviciul Fiscal de Stat (SFS) este entitatea ce constată contravenții în calitate de agent constator conform Codului contravențional, iar organul înregistrării de stat este entitatea care identifică semne/indicii că s-ar fi comis o contravenție și transmite informațiile către agentul constator - SFS. Această deosebire terminologică și de competențe este respectată în același articol la alin. (4) din legea modificată, care prevede că „În cazul depistării documentelor neautentice (false), organul înregistrării de stat anunță despre aceasta organele de drept și de control pentru a se întreprinde acțiunile de rigoare”. În acest caz, observăm că organul înregistrării de stat are competența de a depista falsuri și de a anunța organele de drept. Mai mult decât atât, prin proiect se propune completarea Codului contravențional cu un articol nou care prevede aceleași acțiuni ca cele din norma analizată însă competența de constatare fiind atribuită SFS. Așadar, norma analizată, prin care se împuternicește organul înregistrării de stat cu o atribuție nespecifică - cea de a constata contravenții, constituie un element de coruptibilitate și de vulnerabilitate, ceea ce o poate face inaplicabilă sau, dimpotrivă, generatoare de abuzuri a agenților publici.</p> <p>Conflictul normelor de drept. Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive. Utilizarea neuniformă a termenilor. Norme irealizabile. Atribuții excesive sau contrare statutului entității publice. Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive. Atribuții paralele. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.</p> <p>RECOMANDARE: Se va revedea competența organului înregistrării de stat de a constata contravenții. În acest context, la art. III pct. 6 din proiect se recomandă substituirea verbului „constată” cu „depistează”.</p>		
11.	<p>Art. V pct. 4 din proiect (art. 5/2 alin. (4) și (6) din Legea nr. 308/2017</p> <p>Norma prenotată utilizează o terminologie neuniformă și nealinată cadrului normativ. Astfel, sintagmele „efectuează o notare” și „efectuarea mențiunilor” din proiect, precum și sintagma „înscrierea mențiunilor” de la art. 19 din Legea nr. 220/2007, caracterizează aceeași acțiune a entității publice, referindu-se la același fenomen. Această neconcordanță terminologică poate genera ambiguități în interpretarea și aplicarea legii, afectând claritatea obligațiilor juridice și uniformitatea practicilor administrative. Pentru a elimina aceste vulnerabilități, este necesară uniformizarea terminologiei, prin</p>	<p>Se acceptă parțial. În scopul omogenizării termenilor utilizați în proiect, cuvântul “mențiune” se va substitui cu “notare”. Cu privire la a 2-a propunere, de menționat că, în textul legii în vigoare se utilizează noțiunile de “efectuează” și “radiază”.</p>	<p>Se acceptă potrivit opiniei Ministerului Justiției</p>

	<p>utilizarea termenilor consacrați de legislația existentă, în vederea asigurării clarității și coerenței în aplicarea normelor juridice. Conflictul normelor de drept. Utilizarea neuniformă a termenilor. Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.</p> <p>RECOMANDARE: Se va uniformiza terminologia proiectului cu terminologia consacrată în legislație. Astfel, la art. V pct. 4 sintagmele „Agenția Servicii Publice efectuează o notare în Registrul de stat” și „Procedura privind efectuarea/radierea mențiunilor în/din Registrul de stat” se vor substitui cu „Agenția Servicii Publice înscrie o mențiune în Registrul de stat” și respectiv „Procedura privind înscrierea/radierea mențiunilor în/din Registrul de stat”.</p>		
12.	<p>Art. V pct. 9 din proiect (art. 15 alin. (1/1) din Legea nr. 308/2017</p> <p>Referitor la norma citată, nu este certă viziunea autorului referitor la modalitatea de funcționare a SPCSB în raport cu entitățile de raportare. Potrivit prevederilor în vigoare ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 308/2017, „Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare sunt: h) Serviciul – pentru toate entitățile raportoare, cu excepția celor care nu sunt supuse supravegherii autorităților prevăzute la lit. a)–g) din prezentul articol, în limita monitorizării și verificării respectării prevederilor prezentei legi”. În primul rând se observă admiterea unei erori la redactarea textului juridic în vigoare, or potrivit proiectului Legii nr. 66/2023 prin care s-a introdus această prevedere în Legea nr. 308/2017, s-a avut în vedere că SPCSB supraveghează toate entitățile raportoare cu excepția acelor entități care sunt supravegheate de alte organe cu funcții de supraveghere, precum BNM, CNPF etc. În al doilea rând, se observă că SPCSB nu are mandat de supraveghere asupra tuturor entităților raportoare, dispunând doar de atribuția de coordonare a implementării legii și de sesizare a organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare imediat ce au fost identificate riscuri aferente activității entităților supravegheate în virtutea art. 15 alin. (7) și art. 19 alin. (1) lit. g) din legea de referință. Totodată, potrivit art. 4 alin. (4) - (6) din Legea nr. 75/2020, SPCSB efectuează verificarea conformității tuturor entităților raportoare, cu excepția celor supravegheate de BNM și CNPF. Noutatea proiectului consistă în faptul că se delegează către SPCSB competența de „a efectua monitorizarea și verificarea respectării prevederilor prezentei legi de către toate entitățile raportoare”. Astfel, se remarcă următoarele neclarități: A. SPCSB este investit cu dreptul de discreție referitor la activitatea de monitorizare și verificare a respectării legii, adică SPCSB poate (adică are dreptul, dar nu și obligația/responsabilitatea) să efectueze monitorizarea și</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu art. 6 din Legea nr. 75/2020, este prevăzut faptul că: <i>„Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare, care dețin competențe de efectuare a controalelor la entitățile supravegheate, furnizează Serviciului planurile anuale de control, până la data de 31 decembrie a anului care precedă controlul, precum și actualizările planurilor, în termen de 14 zile de la aprobarea acestora;”.</i> Corespunzător, este imposibil ca să fie efectuate măsuri de control de 2 ori în același an. Concomitent, menționăm că art. 15 alin. (2) stabilește competențele organelor cu funcții de supraveghere, printre care este și <i>„monitorizează și verifică aplicarea prevederilor prezentei</i></p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

	<p>verificarea. Această prevedere este una vulnerabilă din motivul lipsei reperelor care ar face previzibile deciziile SPCSB și lipsei caracterului imperativ și obligatoriu al dispoziției normei juridice. B Se suprapun competențele SPCSB cu cele ale BNM și CNPF. Nu este certă și previzibilă modalitatea de realizare a supravegherii (controale, verificări etc.) asupra entităților raportoare de către SPCSB și BNM sau CNPF. Spre exemplu, nu sunt reglementate situațiile când o bancă comercială va fi verificată de către SPCSB și când de către BNM, fiind iminent un conflict de competență. C. Atribuirea competenței de a verifica respectarea legislației în același domeniu pentru două autorități publice riscă să devină excesiv de împovărătoare pentru sectorul privat. Această dublare a controlului poate genera costuri administrative suplimentare și incertitudini pentru entitățile private, care ar putea fi supuse unor evaluări paralele sau chiar contradictorii din partea autorităților. Totodată, această abordare poate duce la o utilizare ineficientă a resurselor publice și la o potențială fragmentare a implementării legislației în sectorul respectiv. D. Prin proiect, pe de o parte se stabilește expres că SPCSB este un organ cu funcții de supraveghere a 6 categorii de entități raportoare, din toate cele 16 categorii, iar pe de altă parte se reglementează dreptul SPCSB de a efectua monitorizarea și verificarea respectării legii de către toate entitățile raportoare. Respectiv, este confuză modalitatea de repartitie a atribuțiilor între autoritățile publice și rolul SPCSB în supravegherea domeniului respectiv. În concluzie, norma analizată conține elemente de vulnerabilitate și de coruptibilitate, care pot împiedica atingerea interesului public urmărit de autorii proiectului, riscând astfel să compromită eficiența și obiectivitatea în aplicarea prevederilor propuse.</p> <p>RECOMANDARE: Se va exclude alin. (1/1) de la art. 15 din Legea nr. 308/2017, fie, în caz contrar, se va completa proiectul cu norme juridice coerente, clare și precise, care să reglementeze detaliat modalitatea de exercitare a supravegherii cumulate, atât de către SPCSB, cât și de către BNM și CNPF, astfel încât să se evite suprapunerea competențelor și să se asigure o aplicare eficientă și coordonată a prevederilor legale.</p>	<p><i>legi, ale actelor normative subordonate acestora, ale programelor proprii ale entităților raportoare și ale instrucțiunilor referitoare la aplicarea măsurilor de precauție privind clienții, identificarea clientului și a beneficiarului efectiv, raportarea, păstrarea datelor privind activitățile și tranzacțiile realizate, precum și referitoare la executarea măsurilor și procedurilor aferente controlului intern;”.</i></p> <p>Corespunzător, nu sunt necesare careva completări în acest sens pentru elucidarea acestor aspecte.</p>	
13.	<p>Art. V pct. 8 din proiect (art. 14 alin. (3) și (3/1) din Legea nr. 308/2017)</p> <p>Imprecizia normelor citate consistă în faptul că nu reglementează situația gospodăriilor țărănești, în pofida noilor reglementări propuse în proiect privind obligativitatea înregistrării în „Registrul de stat” a beneficiarilor efectivi și a persoanei responsabile de furnizarea informațiilor despre beneficiarii efectivi ai gospodăriilor țărănești - art. I din proiect. Având în vedere reglementările proiectului, potrivit cărora se interzice expres înregistrarea persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În sensul prevederilor legale, gospodăriile țărănești sunt întreprinderi individuale, care sunt stipulate în proiectul legii propus. Corespunzător, includerea obligației în <i>Legea nr. 1353/2000</i> este suficientă pentru asigurarea</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

	<p>construcțiilor juridice similare fiduciilor, în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv, nu este cert dacă sunt vizate gospodăriile țărănești. Doar printr-o interpretare extensivă, în lumina prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1353/2000, care prevede că gospodăriile țărănești sunt întreprinderi individuale, am putea plasa gospodăriile țărănești sub interdicția reglementată de proiect. Totuși, de regulă, orice interpretare a textului de lege se bazează pe principiul ca interpretarea să profite antreprenorului în scopul evitării abuzurilor și discreției arbitrare al entităților publice. Mai mult decât atât, Legea nr. 220/2007 diferențiază între întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești. Prin urmare, normele analizate sunt de natură să genereze ambiguitate la etapa punerii în aplicare, și anume în procesul înregistrării de stat a gospodăriilor țărănești. Obiecția este valabilă pentru toate normele proiectului care fac referire la subiectele de drept ce sunt obligate să furnizeze date despre beneficiarul efectiv și despre persoana desemnată să furnizeze date despre beneficiarul efectiv.</p> <p>RECOMANDARE: În cadrul normelor prenotate, precum și ale altor norme corespunzătoare din proiect (ex.: dispoziții finale și tranzitorii) se vor menționa inclusiv gospodăriile țărănești.</p>	implementării cerinței prevederilor menționate.	
14.	<p>Clauza de armonizare</p> <p>Clauza de armonizare conține o carență de ordin redacțional, deoarece nu stabilește cu precizie care dispoziții din art. 2 al Directivei nr. 2015/849 sunt transpuse prin intermediul proiectului. Trimiterea la „art. 2 (a), (b) și (c)” nu este suficientă pentru identificarea certă a dispozițiilor corespunzătoare din Directivă, fiind necesar un demers de interpretare în acest sens. Deși poate apărea ca o eroare tehnică de redacție, totuși în procesul de implementare a proiectului și de identificare a modului de aplicare a normelor respective în UE, sunt iminente situațiile dificile de confuzie și neclaritate referitor la intenția legiuitorului.</p> <p>Recomandare: În clauza de armonizare se va preciza care dispoziții din art. 2 al Directivei nr. 2015/849 sunt transpuse în cadrul normativ național prin intermediul proiectului expertizat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Clauza de armonizare va fi revizuită în modul corespunzător, pentru a se asigura clarificarea aspectelor menționate.</p>	Se acceptă
	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului:		
15.	<p>La art. I, Art.III pct.1 – pct.5, Art.V pct.8, se prevede obligația înscrierii în Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, Registrul de stat al gospodăriilor țărănești (de fermier), prevăzut în Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) a informațiilor privind datele</p>	<p>Se acceptă prin excluderea prevederilor respective din proiectul de lege care vizează obligația prezentării organului</p>	Se acceptă

de identitate a persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Atenționăm că, potrivit Capitolului III din Directiva (UE) nr.2015/849, scopul normelor transpuse este – identificarea și accesul la informațiile privind beneficiarii efectivi, dar nu a persoanelor responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea acestor informații. Astfel, cadrul normativ național urmează să reglementeze modul de realizare a scopului propus prin responsabilizarea entităților pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor, dar fără expunerea acestora, precum și a beneficiarilor efectivi unui risc disproporționat în legătură cu posibilitatea de accesare a informațiilor de către terți.

La examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.30 alin.(5) din Directiva (UE) nr.2015/849, care stabilește că statele membre se asigură că informațiile privind beneficiarul real sunt accesibile în toate cazurile:

(a) autorităților competente și unităților de informații financiare, fără nicio restricție;

(b) entităților obligate, în cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clientela în conformitate cu capitolul II;

(c) *oricărei persoane sau organizații care poate demonstra un interes legitim.*

Persoanelor sau organizațiilor menționate la litera (c) de la primul paragraf li se permite accesul cel puțin la numele, luna și anul nașterii, țara de reședință și cetățenia beneficiarului real, precum și natura și amploarea interesului generator de beneficii deținut.

Statele membre pot, în condiții care urmează să fie stabilite în dreptul intern, să prevadă accesul la informații suplimentare care să permită identificarea beneficiarului real. Informațiile suplimentare includ cel puțin data nașterii sau datele de contact, în conformitate cu normele de protecție a datelor.

Totodată, și în cazul transpunerii parțiale a normelor din Directiva menționată, urmează a fi asigurată respectarea pe deplin a garanțiilor prevăzute la alin. (7a), conform cărora în circumstanțe excepționale care urmează să fie stabilite în dreptul intern, în cazul în care accesul menționat la alineatul (4) primul paragraf literele (b), (c) și (d) ar expune beneficiarul real riscului disproporționat, riscului de fraudă, de răpire, de șantaj, de extorcare, de hărțuire, de violență sau de intimidare sau în cazul în care beneficiarul real este un minor sau în stare de incapacitate juridică, statele membre pot prevedea o excepție de la acest acces pentru toate sau o parte din informațiile privind beneficiarul real, de la caz la caz. Statele membre se asigură că aceste excepții sunt acordate pe baza unei evaluări detaliate a caracterului excepțional al circumstanțelor. Dreptul la o cale de atac administrativă a deciziei de exceptare și la o cale de atac

înregistrării de stat a informației cu privire la persoana.

Totodată, menționăm că, în conformitate cu prevederile proiectului propus, art. 14 din Legea nr. 308/2017 se completează cu un alineat, în următoarea redacție:

„(22) Accesul la informația din registrele prevăzute la alin. (1), (20) și (21) este asigurat, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal:

a) Serviciului, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organelor de drept;

b) entităților raportoare, atunci când aplică măsurile de precauție privind clientul;

c) oricărei persoane fizice sau juridice care demonstrează un interes legitim;

d) oricărei persoane fizice sau juridice care înaintează o cerere scrisă în ceea ce privește o fiducie sau o construcție juridică similară fiduciei, care deține o participație, care asigură controlul în orice entitate corporativă sau altă entitate juridică, altele decât cele menționate la art. 5^a alin. (2) pct. 1, 3 și 4, în mod direct sau indirect, inclusiv prin acțiuni la purtător sau prin control exercitat prin alte mijloace.”

	<p>judiciară eficientă este garantat. Un stat membru care acordă excepții publică date statistice anuale privind numărul excepțiilor acordate și motivele declarate și raportează datele Comisiei.</p> <p>Responsabilizarea subiecților în sensul prevederilor proiectului de lege urmează a fi revăzută ținând cont de specificul reglementărilor cadrului normativ în vigoare. Potrivit art.8 alin.(2) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia, împuternicit prin procură autenticată, în modul stabilit de lege, sau prin împuternicire de reprezentare ce se conține în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant desemnat prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, verificarea valabilității împuternicirii respective se realizează prin intermediul sistemului informațional automatizat destinat ținerii Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.</p> <p>Art.16 alin.(1) din legea menționată prevede că înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>Astfel, întru evitarea supra reglementării, urmează a fi examinată posibilitatea responsabilizării subiecților respectivi pentru respectarea procedurii de furnizare și/sau actualizare a Registrului fiduciilor și construcțiilor juridice similare, cu utilizare normelor de trimitere la cadrul normativ în vigoare, după caz.</p>		
16.	<p>La Art.II, Codul civil nr.1107/2002</p> <p>În legătură cu modificarea propusă, precum și întru asigurarea implementării acesteia, urmează a se asigura reglementarea deplină a cadrului normativ cu norme juridice primare de drept procedural. Astfel, urmează a se concretiza procedura de înregistrare a fiduciilor și construcțiilor juridice similare, ținând cont de formele reglementate în Codul civil, contract sau declarație, forma scrisă sau autentică, subiectul responsabil de înregistrare, răspunderea pentru nerespectare a condiției de înregistrare. De asemenea, se va concretiza termenul de înregistrare după încheierea contractului, declarației, eliberarea extraselor din Registru, etc.. Concomitent, reamintim asupra necesității respectării celor trei criterii de calitate a legii, prevăzuți de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.10/2017, conturați prin prisma principiului securității juridice. Potrivit Curții Constituționale, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prin proiectul Hotărârii Guvernului privind Registrul fiduciilor (elaborat de Ministerul Finanțelor) sunt prevăzute toate aspectele ce țin de procedura de înregistrare a fiduciilor și construcțiilor juridice similare, termenul de înregistrare după încheierea contractului, declarației, eliberarea extraselor din Registru și alte aspecte.</p> <p>Cu referire la observația privind necesitatea completării</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Curtea a statuat că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

La Art. VI, dispoziții finale și tranzitorii, urmează a fi prevăzută dispoziția privind elaborarea și aprobarea de către Guvern a regulamentului privind Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice. Întru asigurarea aplicabilității normelor juridice primare la data intrării în vigoare a acestora, urmează a fi prevăzută și intrarea în vigoare a actului normativ secundar.

dispozițiilor finale și tranzitorii din proiect cu prevederi suplimentare ce ar reglementa sarcina elaborării și aprobării de către Guvern a regulamentului privind Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice (și indicarea termenului pentru intrarea în vigoare a actului normativ secundar), remarcăm că o asemenea intervenție nu este necesară în contextul în care elaborarea și adoptarea Regulamentului privind Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice (împreună cu adoptarea conceptului tehnic al sistemului informațional în baza căruia va funcționa Registrul menționat) sunt părți componente ale procesului mai amplu de creare nemijlocită a Registrului fiduciilor și construcțiilor juridice similare. Prevederea legală expresă care stabilește sarcina creării acestui Registru deja este consacrată în cadrul normativ (este vorba despre art. 14 alin. (21) din lege, ce stabilește că „(21) *Serviciul Fiscal de Stat creează, gestionează și actualizează Registrul fiduciilor, care conține inclusiv informațiile privind beneficiarul efectiv al fiduciilor conform art. 5^a alin. (2) pct. 3).*”). Prevederea respectivă a fost introdusă în textul legii prin intermediul Legii nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative, dispozițiile finale și

		<p>tranzitorii din care stabilesc, la art. VIII alin. (2) că „(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.”.</p> <p>Totodată, pentru acoperirea necesității aprobării unor acte normative infralegale / modificărilor la unele acte normative existente, se propune expunerea alin. (2) de la art. VII într-o redacție nouă, după cum urmează:</p> <p>„(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va aproba actele normative necesare executării prevederilor prezentei legi.”</p> <p>Suplimentar, în contextul completării art. 4 din Legea nr. 308/2017 cu 2 categorii noi de entități raportoare – mediatorii și furnizorii de servicii pentru fiducii sau societăți, se propune completarea art. VII cu două alineate suplimentare cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Entitățile prevăzute la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor aduce actele lor</p>	
--	--	--	--

		<p>normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(4) Entitățile prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Agenția Servicii Publice, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor adopta documentele de politici interne în concordanță cu prezenta lege.”.</p>	
17.	<p>La Art.III, Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali</p> <p>La art.17 și art.18, pct.2 și pct.3, noțiunea de "acte oficiale care reflectă" datele cu caracter personal ale persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/ beneficiarii efectiv, urmează a fi coordonată cu prevederile altor acte normative, precum Legea nr.173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, Codul civil nr.1107/2002 și Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, întru evitarea unor tălmăciri diferite și contradictorii. În sensul normei juridice propuse, considerăm oportună utilizarea noțiunii de acte de identitate din sistemul național de pașapoarte, care este clară și nu necesită a fi argumentată și explicată suplimentar, iar cuvintele "care reflectă" se vor omite, ca fiind de prisos. În caz de necesitate, noțiunea poate fi concretizată prin definirea acesteia, care să conțină specificațiile necesare, după caz, sau norma de trimitere la alt act normativ, care să asigure înțelegerea și aplicarea corectă a normei de reglementare.</p>	<p>Se acceptă prin excluderea prevederilor respective din proiectul de lege care vizează obligația prezentării organului înregistrării de stat a informației cu privire la persoana</p>	Se acceptă
18.	<p>La Art.V, Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului</p> <p>La pct.1, noțiunea „furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți”, textul definiției urmează a se examina suplimentar întru asigurarea unei înțelegeri corecte, ținând cont de limbajul juridic utilizat în cadrul normativ național.</p> <p>Astfel, la lit.b) înțelegerea corectă a normei în sensul <i>exercitării funcției de "secretar", de "partener" în cadrul unei asocieri sau a unei funcții similare legate de alte persoane juridice sau organizarea ca o altă persoană să exercite astfel de funcții,</i></p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Definiția de "furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți" a fost preluată din Directiva UE 2015/849, după cum a fost modificată prin Directiva UE 2018/843. Totodată, menționăm faptul că în calitate de clienți ai entităților raportoare din</p>	Se acceptă opinia Ministerului Justiției

urmează a fi explicată și concretizată întru evitarea unor tălmăciri diferite, în cazul interpretării în sens larg.

La lit.c) urmează a se concretiza noțiunea de „furnizarea unui *sediu social*” prin completarea textului cu o specificație cum ar fi de ex. „într-un stat membru al Uniunii Europene”. A se vedea de exemplu art.40 alin.(6) din Legea nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative.

La lit.c) și lit.d), cuvintele "*construcție juridică*", urmează a fi concretizate în scop de rigoare juridică și redacțională. Cadrul normativ în vigoare definește noțiunea de "întreprindere" drept, persoană fizică sau juridică ce desfășoară o activitate economică, indiferent de *forma juridică* a acesteia, inclusiv parteneriate sau asociații care desfășoară în mod regulat o activitate economică și noțiunea de "*formă juridică de organizare*".

La lit.e), cu referire la obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau al unor standarde internaționale echivalente. La fel, atenționăm că trimiterea la dreptul Uniunii Europene și la standardele internaționale echivalente are un caracter general, care nu asigură o accesibilitate și aplicabilitate corectă pe deplin la etapa actuală, fiind necesare explicații și concretizări suplimentare.

În acest sens, menționăm că, deși proiectul de lege transpune parțial Directiva (UE) nr.2015/849, în conformitate cu art.54 alin.(4) din Legea nr.100/2017, în cazul în care se impune utilizarea unor noțiuni sau termeni consacrați din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte ori din legislația Uniunii Europene, în proiect se asigură corespunderea acestora termenilor sau, respectiv, noțiunilor consacrate din legislația națională. În temeiul celor enunțate, considerăm necesar revizuirea noțiunilor utilizate în textul definiției menționate în scopul determinării fără echivoc a subiecților incidenți noțiunii date.

La pct.8, art.14 alin.(20¹) cuvintele "prin IBAN" se vor substitui cu cuvintele "prin codul IBAN", întru asigurarea utilizării unei terminologii constante și uniforme, ținând cont de norma de modificare de la alin.(20²) pct.1) lit.c). A se vedea în acest sens noțiunea "*cod unic de identificare*" definită la art.3 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.

La art.17, urmează a se determina scopul modificării în vederea utilizării corecte a termenului de "promptitudine". Norma de modificare urmează a fi revăzută sub aspect redacțional în dependență de caracterul atribuit, imperativ sau permisiv.

La art.23, propunem expunerea articolului în redacție nouă.

Republica Moldova, subiecți ai Legii nr. 308/2017 pot fi atât persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, cât și în străinătate. Corespunzător, prevederile Legii nr. 308/2017 nu se poe limita doar la entitățile juridice formele de organizare ale cărora sunt reglementate expres de legislația Republica Moldova, urmând a fi formulate într-o asemenea modalitate în care să se asigure respectarea considerentului menționat. De asemenea, menționăm că reglementarea detaliată a normelor ce țin de acest tip de entități raportoare se va face prin acte normative secundare, după cum este prevăzut în Legea nr. 308/2017.

Cu referire la utilizarea sintagmei "cod IBAN", menționăm prevederile Regulamentului cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin HCE al BNM nr. 108 din 08.06.2023 care stabilește utilizarea noțiunii de "cod IBAN". Corespunzător, propunerea se acceptă, cu includerea în textul normei a textului „prin codul IBAN”.

Necesitatea includerii cuvântului "promptitudine" derivă din angajamentul Republicii Moldova

		<p>de a transpune prevederile Directivei (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului, fiind cu o normă cu caracter imperativ. Pentru a se asigura un spor de claritate a prevederii respective, aceasta va fi reformulată corespunzător.</p> <p>Articolul 23 se va expune în redacție nouă.</p>	
19.	<p>La Art.VII, dispozițiile finale și tranzitorii, prevăd intrarea în vigoare a legii la data publicării.</p> <p>La alin.(2), se stabilește termenul de 6 luni pentru aducerea în concordanță a actelor normative secundare cu prevederile prezentei legi. Urmează a se concretiza modul de punere în aplicare a normelor juridice respective în perioada de 6 luni de la data publicării legii și până la data intrării în vigoare a tuturor actelor normative necesare, întrucât prevederile actului normativ sânt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sânt impuse prin forța de constrângere a statului, conform art.4 din Legea 100/2017.</p> <p>La alin.(4), conform obiectului său de reglementare, norma juridică are caracter permanent și urmează a fi stabilită într-un act normativ cu caracter permanent, întru asigurarea respectării principiilor coerenței, consecutivității și stabilității normelor juridice, prevăzute la art.3 alin.(1) lit.d) din Legea nr.100/2017.</p>	<p>Cu referire la aspectul invocat vom preciza faptul că acordarea unui termen expres de la publicarea legii pentru ca Guvernul să-și aducă actele sale normative în concordanță cu prezentul proiect nu va constitui în niciun caz un impediment pentru punerea în aplicare imediată a acestuia, din momentul intrării lui în vigoare (publicarea în Monitorul Oficial) și până la ajustarea actelor corespunzătoare ale Guvernului. Pe lângă considerentul că o asemenea modalitate de reglementare a dispozițiilor finale și tranzitorii este des întâlnită în practică și nu reprezintă o inovație</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

		<p>adusă de acest proiect de lege (cu titlu de exemplu putând fi aduse alte legi prin care s-a modificat cuprinsul <i>Legii nr. 308/2017</i> – a se vedea în acest dispozițiile finale și tranzitorii ale <i>Legii nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative</i>, <i>Legii nr. 215/2020 pentru modificarea unor acte normative (legea de offshoring)</i>, ale <i>Legii nr. 271/2018 pentru modificarea unor acte legislative</i>, ale <i>Legii nr. 172/2018 pentru modificarea unor acte legislative</i> etc.), se va remarca și faptul că până la aducerea în concordanță a actelor normative ale Guvernului (care sunt acte normative infralegale) la prevederile acestui proiect de lege, eventualele divergențe dintre acestea se vor soluționa prin aplicarea cu prioritate a prevederilor actului normativ cu o forță juridică superioară, adică ale prezentului proiect, care este un proiect de lege organică (valorificându-se prin aceasta regula existentă în cuprinsul art. 7 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>).</p>	
AMCHAM – ITIC			
20.	<p>Articolul 5¹, alineatul (1) (1) Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) lit. a), se admit în cazul persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova, precum și în cazul persoanelor juridice rezidente ai căror reprezentanți, fondatori, administratori și beneficiari efectivi</p>	<p>Nu se accepta În lipsa unui mecanism eficient care ar asigura riscuri minime pentru sistemul financiar autohton în procesul de implementare a</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

<p>sunt cetățeni ai Republicii Moldova. De asemenea, identificarea și verificarea identității clienților prin mijloace electronice sunt permise în cazul persoanelor fizice care sunt cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, precum și al persoanelor juridice înregistrate în Uniunea Europeană, utilizând mijloace conforme cu standardele europene stabilite de Regulamentul (UE) nr. 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (eIDAS).</p> <p>Articolul 5¹, alineatul (2)</p> <p>(2) Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice se realizează în baza unei evaluări corespunzătoare a riscurilor și prin utilizarea uneia sau a mai multor dintre următoarele metode, în funcție de risc:</p> <p>a) prin mijloace de identificare electronică cu un nivel de securitate suficient și conform cu standardele stabilite în Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, pentru clienții rezidenți în Republica Moldova, sau cu standardele echivalente recunoscute la nivel european conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014 (eIDAS), pentru cetățenii și persoanele juridice din Uniunea Europeană;</p> <p>b) prin mijloace electronice care asigură cumulativ transmiterea în direct a înregistrării video și audio sau a fotografiei cu elementele de verificare a prezenței fizice, înregistrarea originalului actului de identitate în timpul transmiterii în direct și captarea imaginii faciale a clientului, respectând cerințele de securitate și acuratețe stabilite prin standardele naționale sau europene relevante;</p> <p>c) prin alte mijloace electronice oferite de către un prestator de servicii de încredere calificat, creditat în condițiile Legii nr. 124/2022 pentru clienții rezidenți în Republica Moldova sau acreditat conform standardelor recunoscute în statele membre ale Uniunii Europene pentru cetățenii și persoanele juridice din Uniunea Europeană.</p> <p>(3) Cerințele privind identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice se stabilesc de către organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și includ cerințe privind politicile și procedurile necesare, sistemul de control intern, riscurile și măsurile de protecție, cerințele tehnice minime, luând în considerare standardele naționale aplicabile rezidenților din Republica Moldova și standardele europene relevante pentru cetățenii și persoanele juridice din Uniunea Europeană.</p> <p>Extinderea reglementărilor e-KYC pentru a include și cetățenii Uniunii Europene este o ajustare necesară pentru a sprijini dezvoltarea sectorului fintech din Republica Moldova și pentru a alinia legislația națională cu cerințele internaționale și europene:</p>	<p>prevederilor propuse prin extinderea posibilității de identificare la distanță pentru cetățenii UE, există pericolul pentru sistemul financiar al Republicii Moldova de a fi expus unor potențiale riscuri care ulterior nu vor putea fi gestionate și/sau soluționate. De asemenea, de menționat că modificările la Legea nr. 308/2017 nu pot preceda procesul de implementare complexă a Regulamentului (UE) nr. 910/2014, acest fapt fiind de competența altor instanțe.</p> <p>Includerea unui amendament în proiectul de lege propus privind extinderea excepției ce vizează identificarea la distanță pentru cetățenii statelor UE ar putea periclita atât procesul de aderare la SEPA, cât și procesul de evaluare a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului de către Comitetul Moneyval al Consiliului European, din cauza riscurilor care ar putea afecta sistemul național financiar.</p>	
---	---	--

	<p>1. Acces la piața internațională: Extinderea e-KYC pentru cetățenii Uniunii Europene permite platformelor fintech din Republica Moldova să acceseze o piață europeană, facilitând atragerea investitorilor și creșterea economică.</p> <p>2. Armonizare cu standardele UE: Adoptarea standardelor eIDAS aliniează legislația Moldovei la normele europene, consolidând integrarea economică și parteneriatul cu Uniunea Europeană.</p> <p>3. Creșterea competitivității: Permișiunea e-KYC pentru cetățenii UE asigură platformelor moldovenești condiții echitabile pe piața fintech globală, evitând pierderi economice și migrarea clienților către competitori din UE.</p> <p>4. Conformitate internațională: Integrarea standardelor recunoscute internațional garantează un cadru solid pentru prevenirea spălării banilor și întărește încrederea în sectorul financiar moldovenesc.</p> <p>5. Interoperabilitate și echitate: Platformele europene pot face eKYC pentru cetățenii moldoveni și să le presteze</p>		
21.	<p>Se propune expunerea art. 5 alin. (5) din legea în vigoare în următoarea redacție: „(5) Clienții sînt obligați să prezinte, la cererea entității raportoare, toată informația, documentele și copiile de pe acestea necesare implementării măsurilor standard de precauție, ținînd cont de excepțiile stabilite la art. 14 alin. (2), iar în cazul survenirii circumstanțelor noi legate de beneficiarii efectivi, să actualizeze, din propria inițiativă, datele deja prezentate. Corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate, inclusiv a documentelor prezentate prin mijloace electronice, sunt certificate de către clienți în mod obligatoriu, conforme cu informațiile deținute de entitățile raportoare referitoare la client, la profilul activității și la profilul riscului, inclusiv la sursa bunurilor, și că documentele, datele sau informațiile deținute sînt actualizate.</p> <p>Se propune expunerea Articolul 5² alin. (2) pct. 1) lit. b) din legea în vigoare în următoarea redacție: „b) persoana fizică care ocupă funcția de administrator al persoanei juridice menționate la lit. a), în cazul în care, după epuizarea tuturor mijloacelor posibile și cu condiția că nu există motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în calitate de beneficiar efectiv. Entitățile raportoare țin evidența măsurilor luate în vederea identificării beneficiarilor efectivi pentru fiecare client în parte și o prezintă, la cerere, Serviciului și/sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare;</p> <p>Se propune expunerea art. 14 alin. (2) și alin. (3) din proiectul de lege în următoarea redacție:</p>	<p>Nu se acceptă Entitatea raportoare întru executarea obligației de identificare a beneficiarului efectiv, inclusiv față de o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate va aplica, în funcție de riscul identificat, măsurile standard de precauție prevăzute la art. 5 alin. 2) al Legii nr. 308 - identificarea beneficiarului efectiv... utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

„(2) Persoanele juridice (altele decât societățile cotate pe o piață reglementată care fac obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate), întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta, să prezinte organului înregistrării de stat și, respectiv Serviciului Fiscal de Stat în partea ce ține de fiducii și construcții similare fiduciilor, informația cu privire la beneficiarul efectiv în termen de 30 zile de la intervenirea modificării datelor acestuia.”;

„(3) Este interzisă înregistrarea persoanelor juridice (altele decât societățile cotate pe o piață reglementată care fac obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate), întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.”

Prin răspunsul SPSCB nr. 02/1-21-482 din 20 martie 2024, asociațiilor de afaceri li s-a confirmat faptul că, în ceea ce privește companiile nerezidente, cât și companiile rezidente din Republica Moldova care au ca acționar (într-o proporție care se califică pentru a fi luat în considerare la identificarea beneficiarului efectiv sau care deține drepturi de vot privilegiate sau care controlează prin orice alte mijloace decizia în compania rezidentă) o companie nerezidentă care este listată pe o bursa/piață de valori reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate, prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot sau prin participația în capitalul social al persoanei juridice respective, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace și numai în această situație specifică, compania în cauză nu este ținută să declare sau să actualizeze beneficiarul efectiv, conform art. VIII alin. 5 din Legea nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative.

Raționamentul care a stat la baza acestei prevederi legale (preluate de altfel din directivele europene cu privire la protecția utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului) a fost, pe de o parte faptul că informațiile mai sus menționate (și multe altele, precum situații financiare detaliate, evoluțiile

beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului.

De asemenea, în aplicarea măsurilor de identificare a beneficiarilor efectivi, entitățile raportoare nu se bazează exclusiv pe datele organului înregistrării de stat pentru a îndeplini cerințele referitoare la precauția privind clienții, dar utilizează abordarea bazată pe risc (alin.8 al art.14 din Legea 308/2017). În această situație, datele și informațiile pot fi obținute de către entitățile raportoare obligate la identificarea beneficiarului efectiv al persoanei juridice, întreprinzătorilor individuali și organizațiilor necomerciale cu care intră în relații de afaceri, atât de pe paginile web ale bursei/pieței de valori respective, cât și direct de la entitățile în cauză, acestea depunând aceleași documente care au fost depuse la supraveghetorul/regulatorul bursei/pieței de capital pentru îndeplinirea condițiilor de transparență față de investitori, numai în partea care se referă la exercitarea dreptului de proprietate, prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unei cote-părți din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot sau prin

	<p>prețurilor acțiunilor etc.) fac obiectul dezvăluirilor obligatorii impuse de sistemul de tranzacționare a valorilor mobiliare și sunt disponibile în mod public, permanent, pe pagina web a pieței respective, cât și de dinamica vânzării/cumpărării acțiunilor pe o astfel de piață și implicit a deținerilor care ar putea califica o persoană drept beneficiar efectiv, fapt ce face imposibilă o actualizare a datelor la organul înregistrării de stat astfel încât informația să respecte în continuare proprietățile mai sus enunțate.</p> <p>În același timp, în practică, entitățile raportoare nu țin cont de această interpretare, astfel încât se impune modificarea legii în vederea asigurării unei interpretări și aplicări uniforme a normelor ei.</p>	<p>participația în capitalul social al persoanei juridice respective, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace.</p> <p>În Ghidul privind identificarea beneficiarului efectiv, aprobat prin Ordinul nr. 21/2024 este elucidat acest fapt, fiind stabilit următoarele:</p> <p>8². În cazul unui client - societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu standardele internaționale echivalente ce asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate sau în cazul unui client – persoană juridică deținută de către o societate cotate pe o piață reglementată, se va indica informația cu privire la piața reglementată unde societatea este listată, precum și simbolul societății pe piața respectivă.</p>	
22.	<p>Se propune modificarea articolului 11 al Legii 308/2017 prin adăugarea clarificării aferent modului de calculare a zilelor prin indicarea sintagmei "zile lucrătoare", așa cum actualmente este specificat în art. 389 al Codului civil al Republicii Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Din analiza prevederilor existente se atestă ca termenul de zile se referă doar la tipul tranzacțiilor menționat la art. 11 alin. (3¹) care se referă la remitențe. Corespunzător, se aplică prevederea generală stabilită la art. 389 din Codul civil. Astfel, acest fapt nu se consideră</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

		drept un impediment în implementarea prevederii de raportare a acestor tranzacții.	
23.	Se propune considerarea revizuirii termenelor de păstrare stabilite în dependență de tipul documentelor, astfel încât pentru documente tranzacționale termenul să nu depindă de data încetării relațiilor de afaceri cu clientul dar să depindă nemijlocit de data efectuării tranzacției - 5 ani de la data efectuării tranzacției - analogic cu tranzacțiile ocazionale. Ce ține de informații și documente obținute în cadrul măsurilor de precauție sporite și pentru documente ce țin de dosarul clientului, termenul rămâne neschimbat.	Nu se acceptă Prevederile art. 9 din Legea nr. 308/2017 transpun în totalitate normele Directivelor UE, care, de menționat nu au careva excepții în dependență de tipul documentelor, tipul clientului etc. Orice modificare ar fi în contradicție cu aceste prevederi și ar fi calificate ca deficiență majoră.	Se acceptă opinia Ministerului Justiției
24.	Se propune excluderea reglementărilor din proiectul de lege. - Art. III din proiectul de lege Articolul 33 la alineatul (1) și Art. III din proiectul de lege Articolul 14 alineatul (2 ¹) Conform dispozițiilor Codului civil și altor norme speciale, administratorul unei persoane juridice deține, prin însăși natura funcției sale, toate atribuțiile necesare pentru a reprezenta societatea în relațiile cu terții. Aceasta include, în mod implicit, și obligația de a furniza informații corecte și actualizate despre beneficiarii finali. Având în vedere aceste atribuții ample, rămâne neclar de ce este necesar desemnarea unei persoane fizice distincte pentru a furniza informații despre beneficiarii finali, dacă administratorul poate îndeplini această sarcină. Această dublă desemnare pare redundantă și ar putea îngreuna procesele interne. Admitem că legislatorul ar putea avea intenția de a impune această obligație doar pentru cazurile când administratorul este o persoană nerezidentă. În preambulul proiectului de lege este menționat că acesta transpune unele prevederi ale Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015, însă Directiva (UE) 2015/849 nu oferă o certitudine privind obligația de a desemna o persoană fizică responsabilă cu gestionarea informațiilor despre beneficiarul efectiv în cadrul entităților juridice și al întreprinderilor individuale. Totodată, rămân neclare următoarele aspecte: • Consimțământul: Este necesar acordul persoanei fizice pentru a fi înscrisă în Registrul de stat ca persoană responsabilă cu furnizarea și actualizarea datelor despre beneficiarul efectiv?	Se acceptă parțial Modificarea care vizează art. 33 alin. (1) au fost excluse. De menționat că, obligația de desemnare a unei persoane fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi este prevăzută de Recomandarea Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF/GAFI) care este obligatorie pentru transpunere în cadrul legal național. Această deficiență a fost constatată de către experții Comitetului Moneyval al Consiliului Europei în cadrul celui de al 2-lea Raport de progres al Republicii Moldova și necesită măsuri de redresare din partea autorităților Republicii Moldova.	Se acceptă opinia Ministerului Justiției

	<ul style="list-style-type: none"> • Radiere: Care este procedura de ștergere a acestor informații din Registru în cazul încetării relației de muncă sau al altor evenimente relevante? 	În același context, menționăm că, cadrul legal secundar va detalia procedurile aferente desemnării persoanei responsabile.	
25.	<p>Se propune excluderea completării la art. 15 cu alineatul (1^a).</p> <p>Art. 19 alin. (1) litera s) din legea în vigoare prevede deja competența Serviciului de a: s) verifica și constata corectitudinea aplicării de către entitățile raportoare a prevederilor prezentei legii, programelor proprii ale entităților raportoare și instrucțiunilor emise.</p> <p>În vederea evitării dublărilor de competențe, rugăm să fie exclusă completarea art. 15 cu alineatul (1^a).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Completarea la art. 15 este necesară sub aspectul dreptului Serviciului în calitate de organ cu funcții de supraveghere a entităților raportoare.</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>
26.	<p>Se propune excluderea modificării la art. 40 alin. (1).</p> <p>Textul actual al art. 40 din Legea nr. 75/2020 stabilește că amenda nu poate depăși mărimea a dublă din valoarea beneficiului rezultat din încălcarea obligațiilor prevăzute de legislația AML, fapt care îl considerăm deja conform cu Directiva (UE) 2015/849 (art. 59 alin. (2)).</p> <p>Potrivit alin. (2) din Directiva UE „(2) Statele membre se asigură că, în cazurile menționate la alineatul (1), măsurile și sancțiunile administrative care pot fi aplicate includ cel puțin următoarele: [...]</p> <p>(e) sancțiuni administrative pecuniare cu o valoare maximă de cel puțin două ori mai mare decât valoarea beneficiului rezultat din încălcare, în cazul în care beneficiul respectiv poate fi stabilit, sau de cel puțin 1 000 000 EUR.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Modificarea respectivă a fost propusă în vederea transpunerii fidele a prevederii Directivei 2015/849, după cum a fost modificată prin Directiva 2018/843.</p>	<p>Se acceptă opinia Ministerului Justiției</p>

Lilian CARP
Președintele Comisiei

